



BWO 1 september NNAV wetsvoorstel sluiting

Bespreekpunten:

1. Hoe nu verder met het wetsvoorstel sluiting publieke en besloten plaatsen?
 - a) indienen NNAV bij de TK (en verdere besluitvorming aan de TK laten), of
 - b) wetsvoorstel intrekken.

Als optie 1a wordt gekozen:

2. Gebouwen en plaatsen waar een godsdienst of levensovertuiging wordt uitgeoefend:
 - a) huidige formulering behouden zodat gebouwen in uiterste geval kunnen worden gesloten, of
 - b) deze gebouwen absoluut uitzonderen (vergt indiening nota van wijziging)

Inhoudsopgave

- Inhoud wetsvoorstel
- Overzicht instrumenten
- Achtergrond wetsvoorstel



Inhoud instrument wetsvoorstel

- Met het wetsvoorstel wordt een grondslag gecreëerd om tot tijdelijke sluiting van (delen van) een locatie over te kunnen gaan bij een uitbraak van het virus.
- Het doel van sluiting is de onmiddellijke verspreiding van het virus op de locatie te voorkomen ter bescherming van de volksgezondheid.
- Er is sprake van een uitbraak als:
 - er drie of meer aan elkaar gerelateerde Corona-gevallen zijn vastgesteld;
 - het aannemelijk is dat mensen elkaar besmet hebben op de desbetreffende locatie;
 - er aanwijzingen zijn dat de transmissie van het virus op de locatie nog steeds voortduurt.
- De GGD neemt contact op met de eigenaar/beheerder van de locatie als een uitbraak is gesignaleerd. En geeft uitleg over de gevaren en bespreekt met de eigenaar/beheerder de mogelijkheid tot vrijwillige sluiting. In de regel werken veel eigenaren/beheerders van een locatie hier vrijwillig aan mee.
- Indien een beheerder niet vrijwillig overgaat tot sluiting terwijl de GGD dit wel noodzakelijk acht in het kader van de bescherming van de volksgezondheid, is het wenselijk dat de burgemeester de tijdelijke sluiting dwingend kan bevelen.
- De burgemeester weegt alvorens een sluiting te bevelen de noodzakelijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit van de sluitingsmaatregel.
- De maximale duur van de sluiting sluit aan bij de incubatietijd en de daaruit volgende voorgeschreven duur van een quarantaine: tien dagen.



Uitzonderingen sluitingsbevoegdheid

Het artikel kent drie uitzonderingen op deze sluitingsbevoegdheid:

1. woning

2. plaatsen zoals bedoeld in artikel 58h, tweede lid (stemlokaal, vergadering Staten-Generaal of vergadering lokale volksvertegenwoording en gerechtsgebouw)

3. gebouw of plaats waar een godsdienst of levensovertuiging wordt uitgeoefend, tenzij de bescherming van de volksgezondheid dit vordert en dan alleen als is voldaan aan twee aanvullende voorwaarden:

a) aan het betrokken genootschap op godsdienstige of levensbeschouwelijke grondslag de gelegenheid is geboden tot het onverwijld nemen van maatregelen; **en**

b) de burgemeester, na raadpleging van de gemeentelijke gezondheidsdienst, van oordeel is dat de maatregelen, bedoeld onder a, onvoldoende zijn ter bescherming van de volksgezondheid.

Daarnaast geldt ook de eis dat de burgemeester het betrokken genootschap in de gelegenheid stelt met hem in overleg te treden om de uitoefening van het recht op het vrij belijden van het geloof of de levensovertuiging zo min mogelijk te beperken.



Inzet van het instrument in fase met een lagere besmettingsgraad

- Inhoudelijk kan dit instrument ook in een fase met een lagere besmettingsgraad een goede stok achter de deur zijn om effectief in te grijpen bij individuele locaties.
- Dit past goed in de meer gerichte aanpak die in het najaar als belangrijk onderdeel wordt gezien. Temeer als de preventieve maatregelen worden afgeschaald en de mogelijkheid om in te grijpen bij niet-naleving van maatregelen dus navenant afneemt.
- Dit instrument kan bij een uitbraak worden ingezet om bijvoorbeeld een (nacht)horecazaak te sluiten.
- Er bestaat reeds instrumentarium op basis waarvan de burgemeester of toezichthouders over kunnen gaan tot (een vorm van) sluiting. Dit instrumentarium is niet toegespitst op een uitbraak van het SARS-CoV-2 virus, in tegenstelling tot het voorgestelde instrument. Het ontbreken van een eenduidig kader kan ertoe leiden dat sluiting niet tot stand komt terwijl het wel nodig wordt geacht.
- Burgemeesters hebben beleidsvrijheid bij de toepassing van de instrumenten. Sturing op toepassing vanuit Rijk is beperkt mogelijk.



Overzicht instrumenten

Artikel met wettelijke grondslag	Nacht-clubs	Restaurants en andere horeca	Kantoren	Religieuze gebouwen	Slachthuizen	Niet-naleving/verwijtbaarheid vereist?	Risico's
58na (nieuwe bevoegdheid; sluiting in geval van een uitbraak) Maatregel gericht op sluiting bij een uitbraak Burgemeester	✓	✓	✓	?	✓	Nee	
4 /, derde lid, Wpg (besmetting van een gebouw) Voorzitter van de veiligheidsregio (in geval van een A-infectieziekte).	✓	✓	✓	✗	✓	Nee	Kan enkel ingezet worden als <u>gebouw</u> geïnfecteerd is (<u>en dus niet bij covid-19</u>).
58k Wpg (aanwijzingen en bevelen indien op de publieke plaats aanwezige personen de geldende regels niet in acht kunnen nemen) Burgemeester	✓	✓	✗	✗	✗	Ja	-Dit instrument is <u>niet gericht op sluiting</u> , dus de juridische onderbouwing van de inzet van deze bevoegdheid is kwetsbaar. - Alleen toepasbaar in spoedeisende situaties. -Dit instrument kan alleen in spoedeisende situaties worden ingezet en in geval van schending van de <u>zorgplicht</u> (niet houden aan de coronamaatregelen en is daardoor niet toepasbaar bij een uitbraak zonder schending van de zorgplicht).



Overzicht instrumenten

Artikel met wettelijke grondslag	Nachtclubs	Restaurants en andere horeca	Kantoren	Religieuze gebouwen	Slachthuizen	Niet-naleving/verwijtbaarheid vereist?	Risico's
58l Wpg (aanwijzingen en bevelen indien op de besloten plaats aanwezige personen de geldende regels niet in acht kunnen nemen) Burgemeester of minister van VWS (afhankelijk van de plaats)	X	X	✓	✓*	✓	Ja	-Dit instrument is <u>niet gericht op sluiting</u> , dus de juridische onderbouwing van de inzet van deze bevoegdheid is kwetsbaar. - Alleen toepasbaar in spoedeisende situaties. -Dit instrument kan alleen worden ingezet in geval van schending van de <u>zorgplicht</u> (niet houden aan de coronamaatregelen en is daardoor niet toepasbaar bij een uitbraak zonder schending van de zorgplicht). *Toepassing in religieuze gebouwen niet bij wet uitgesloten, maar voor nu in de ministeriële regeling.
58n Wpg (bevelen in verband met ernstige vrees onmiddellijke verspreiding in besloten plaatsen) Burgemeester	X	X	✓	✓	✓	Nee	-Dit instrument is <u>niet gericht op sluiting na uitbraak</u> , maar op beëindiging van gevaarstellende activiteit of handeling. De juridische onderbouwing van de inzet van deze bevoegdheid is kwetsbaar.



Overzicht instrumenten

Artikel met wettelijke grondslag	Nachtclubs	Restaurants en andere horeca	Kantoren	Religieuze gebouwen	Slachthuizen	Niet-naleving/ verwijtbaarheid vereist?	Risico's
28 (1) Arbowet (stillegging werk of verblijfsverbod personen bij ernstig gevaar) Inspectie SZW	✓	✓	✓	✓	✓	Nee	-Niet gericht op sluiting. -Alleen toepasbaar op plaatsen waar arbeid wordt verricht (niet direct toepasbaar bij een uitbraak).
28 (7) Arbowet (stillegging werk of verblijfsverbod personen indien voorgeschreven coronamaatregelen in ernstige mate niet worden getroffen) Inspectie SZW	✓	✓	✓	✓	✓	Ja	-Niet gericht op sluiting. -Alleen toepasbaar op plaatsen waar arbeid wordt verricht. - Alleen toepasbaar als de Twm en andere maatregelen in ernstige mate niet zijn getroffen (niet direct toepasbaar bij een uitbraak).



Overzicht instrumenten

Artikel met wettelijke grondslag	Nacht-clubs	Restaurants en andere horeca	Kantoren	Religieuze gebouwen	Slachthuizen	Niet-naloving/verwijtbaarheid vereist?	Risico's
174 (2) Gemeentewet (algemene bevelsbevoegdheid) Burgemeester	✓	✓	✗	✗	✗	Nee	<ul style="list-style-type: none"> -Algemene basis om te kunnen sluiten bij gevaar voor gezondheid. - Instrument is <u>niet toegespitst</u> op covid-19 uitbraken. Burgemeester moet per geval motiveren/bewijzen waarom die specifieke uitbraak gevaar voor gezondheid is. - Dat kan tot terughoudendheid bij de toepassing ervan - Geen formele adviesverplichting GGD.
175 Gemeentewet (bevelsbevoegdheid in bijzondere noodsituatie) Burgemeester	✓	✓	✓	✗	✓	Nee	<ul style="list-style-type: none"> -Algemene basis om te kunnen sluiten bij gevaar voor gezondheid. Instrument is <u>niet toegespitst</u> op covid-19 uitbraken. -Volgens RVS geen adequate bevoegdheidsgrondslag om grondwettelijk beschermde grondrechten te beperken, omdat bepaling niet specifiek genoeg is. - Zware bewijslast burgemeester, wat tot terughoudendheid bij de toepassing ervan kan leiden. - Geen formele adviesverplichting GGD
APV-sluitingsbevoegdheid Burgemeester	✓	✓	✗	✗	✗	Nee	<ul style="list-style-type: none"> -APV is een autonome bevoegdheid van gemeenten. Per gemeente kan verschillen of de sluitingsbevoegdheid ogv bescherming volksgezondheid in de APV is opgenomen. Het Rijk kan niet aan gemeenten opleggen een dergelijke bepaling in de APV op te nemen. - Daarnaast kennen veel APV's ook een exploitatievergunningsplicht en kan die vergunning worden ingetrokken (voor de volksgezondheid); dit is een laatste redmiddel en ook versnipperd.



Achtergrond wetsvoorstel sluiting publieke en besloten locaties

Motie Klaver/Ouwehand 21 januari 2021:

de regering wordt verzocht om met spoed een wettelijke grondslag te creëren om bij het niet-naleven van coronamaatregelen, waardoor een bronbesmetting ontstaat, te kunnen reageren met een tijdelijke sluiting van een bedrijfspand.

Debat TK 21 januari: combinatie van mogelijkheden om in te grijpen bij clusteruitbraken en het niet opvolgen van het thuiswerkadvies dat toen gold. Tevens was op dezelfde dag een uitspraak van de voorzieningenrechter die had geoordeeld dat een locatie waar tegen de regels in werd gepokerd, niet voor langere tijd mocht worden gesloten op grond van de Twm.

In het BWO van 2 februari zijn opties voorgelegd om tot tijdelijke sluiting van een locatie over te kunnen gaan:

- a) bij niet-naleving m.b.t. coronamaatregelen
- b) bij een clusterbesmetting
- c) voor een combinatie van beide situaties.

in het BWO is gekozen voor optie b. Deze optie is uitgewerkt in voorliggend wetsvoorstel.

Tijdens het opstellen van het wetsvoorstel is besloten dat dit wetsvoorstel ook tegemoet komt aan de strekking van **motie van Ouwehand van 10 november 2020** over een meldplicht voor bedrijven met covid-19 clusters onder de medewerkers.



Uitoefening van godsdienst of levensovertuiging

- In de consultatieversie van het wetsvoorstel waren gebouwen en plaatsen waar de godsdienst of levensovertuiging wordt uitgeoefend algemeen uitgezonderd.
- De Raad van State heeft in zijn advies op dit wetsvoorstel aangegeven dat onvoldoende was beargumenteerd waarom gebouwen en plaatsen als bedoeld in artikel 6, tweede lid, Grondwet onder de algemene uitzonderingen moeten vallen.
- Aan dit advies is opvolging gegeven door deze locaties uit te zonderen, tenzij de volksgezondheid een sluiting vordert. Ook zijn extra procedurele voorwaarden opgenomen alvorens kan worden overgegaan tot sluiting onder uitzonderlijke omstandigheden.